

hebben de uitkomsten van proeven op dieren te dien opzichte een schat van physiologische feiten aan den dag gebracht, doch het geheele terrein der aandoeningen van het vegetatieve zenuwstelsel vertoont nog menige lacune.

LESCHKE geeft ons in zijn in menig opzicht bijzonder fraai boek een prettig leesbaar overzicht van dit gebied. Wie het *Handbuch der inneren Sekretion*, uitgegeven door MAX HIRSCH, waarin LESCHKE hetzelfde onderwerp heeft behandeld, niet kent, kan ik LESCHKE's monografie warm ter lezing aanbevelen. Het brengt ons tot nadenken, herinnert ons aan veel verschijnselen, die wij bij onze patiënten niet begrepen. Al schijnt het mij toe, dat de schrijver hier en daar wat al te zeker is van de juistheid van zijn opvattingen, die meestal van één gezichtspunt uit zijn bekeken, het is een nuttige lectuur, die in menig opzicht boeit.

L. POLAK DANIELS.

Dr. R. AMMON und dr. W. FABISCH. *Praktikum der qualitativen Analyse für Mediziner*. Berlin, Uitg. JULIUS SPRINGER, 1931. Prijs Mk. 3.60.

Deze handleiding bij een deel der practische oefeningen, zooals die worden uitgevoerd in het laboratorium van prof. RONA te Berlijn, bevat de kwalitatieve reacties en de scheidingsmethodes der anorganische cationen en anionen. Het boekje brengt niets nieuws, hetgeen trouwens ook de bedoeling niet is.

H. G. K. WESTENBRINK.

Dr. K. A. HEIBERG, Kopenhagen, *Die Bedeutung der drei Tonsillen und des lymphoiden Gewebes*. Würzburger Abhandlungen aus dem Gesamtgebiet der Medizin, Band 27, Heft 6. Leipzig, Verlag CURT KABITZSCH, 1931. Prijs 2 Mk.

Deze verhandeling geeft een, zij het nog onvolledig overzicht over de uitgebreide en verdienstelijke onderzoekingen, sinds 10 jaar door den schrijver over bovengenoemd onderwerp verricht, en in verschillende tijdschriften meegedeeld. Des schrijvers meeningen — hij staat daarin niet alleen, doch niemand heeft ze met zooveel nadruk verkondigd als hij — over het lymphoïde weefsel, speciaal dat der tonsillen, kunnen, indien zij bewaarheid worden, ons een nieuw inzicht geven in de beteekenis van deze weefsels en organen. Deze nieuwe leer draait om de opvatting, dat de z.g.n. kiemcentra van FLEMMING in de lymphfollikels niet broedplaatsen van lymphocyten zouden zijn, maar dat hun belangrijkste functie juist bestaat in het vernietigen van deze cellen door phagocytose. Dit vernietigingsproces zou dan met de productie van antilichamen samenhangen. Het wordt in geval van chronische ontsteking der tonsil verstoord.

De schrijver brengt wel een aantal goede gronden voor zijn opvatting te berde, doch er zal misschien nog meer moeten worden aangevoerd om deze onomstootelijk te doen vaststaan.

Het is jammer, dat ook deze verhandeling, evenals de voorafgaande artikelen van HEIBERG, tengevolge van het gewrongen Duitsch en den niet steeds aaneensluitenden gedachtengang, zoo moeilijk leest.

E. HAMMER.